

CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r:	Cyngor
Dyddiad y cyfarfod:	23 Medi 2021
Teitl:	Ffosffadau ar Ardal Cadwraeth Arbennig Afon Teifi
Pwrpas yr adroddiad:	Diweddaru'r Cabinet mewn perthynas â Ffosffadau o fewn Ardal Cadwraeth Arbennig Afon Teifi, a gofyn am Bwerau Dirprwyedig i benderfynu ar Geisiadau Cynllunio a fyddai'n effeithio'n andwyol ar integreidd yr Ardal Cadwraeth Arbennig.
Er:	Penderfyniad
Portffolio'r Cabinet ac Aelod y Cabinet:	Y Cyngorydd Rhodri Evans, Economi ac Adfywio

Cyflwynwyd yr adroddiad canlynol a chafodd ei gymeradwyo gan y Cabinet ar 13eg Gorffennaf 2021.

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i ddatblygu dim ond os yw'n ddatblygu cynaliadwy sy'n cynnwys mesurau perthnasol sy'n diogelu'r amgylchedd.

Mae ansawdd yr amgylchedd naturiol yn ein hardal o safon arbennig o uchel. Mae Afon Teifi yn Ardal Cadwraeth Arbennig. Yn yr ardal hon mae amryw o leoliadau o arwyddocâd cenedlaethol a rhyngwladol i fywyd gwylt. Felly mae Afon Teifi wedi'i dynodi'n Ardal Cadwraeth Arbennig o dan Rheoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau 2017, fel y'i diwygiwyd ("Y Rheoliadau Cynefinoedd").

Yn ddiweddar, cafodd yr Awdurdod Cynllunio Lleol lythyr gan Gyfoeth Naturiol Cymru ynghylch y lefelau uchel o ffosffadau yn afon Teifi. Mae'r un llythyr hefyd wedi'i anfon at yr Awdurdodau Cynllunio Lleol eraill yng Nghymru mewn perthynas â'r Teifi yn ogystal â chyrrff dŵr eraill Ardal Cadwraeth Arbennig.

Yn sgil Dyfarniad llys (a elwir yn "Achos yr Iseldiroedd"), mae Cyfoeth Naturiol Cymru wedi cynghori Cyngor Sir Ceredigion, yn sgil cyflwr anffafriol Ardal Cadwraeth Arbennig afon Teifi, cyn penderfynu ar gais cynllunio a allai arwain at ffosffadau ychwanegol yn y dalgylch, y dylai awdurdodau cymwys gynnal Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd.

Mae Cyngor Sir Ceredigion yn 'awdurdod cymwys' o dan y Rheoliadau Cynefinoedd, ac felly'n golygu ei bod yn ofynnol yn gyfreithiol i'r cyngor asesu effeithiau posibl prosiectau a chynlluniau, ar safleoedd o bwysigrwydd rhyngwladol sy'n cynnwys Ardal Cadwraeth Arbennig afon Teifi. Yn ei rôl fel awdurdod cymwys, rhaid i'r cyngor gynnal 'Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd' ar unrhyw gais cynllunio perthnasol sy'n dod o fewn y ffiniau a'r dalgylchoedd. Lle mae 'Effaith Arwyddocaol Debygol', rhaid i'r cyngor gynnal 'Asesiad Priodol' er mwyn penderfynu, gyda sicrwydd gwyddonol, na fyddai dim 'Effaith Niweidiol ar Integreidd' ar y safle dynodedig o'r cynllun neu'r prosiect, naill ai ar ei ben ei hun neu mewn cyfuniad â chynlluniau a phrosiectau eraill.

Mae'r cyngor yn ystyried hyn wrth ystyried a ellir rhoi caniatâd cynllunio. Os na ellir profi na fyddai effaith andwyol ar integreidd, yna ni ellir rhoi caniatâd cynllunio heb ystyriaeth lem bellach o dan y Rheoliadau Cynefinoedd. Mae Cyfoeth Naturiol Cymru yn ymgynghorai statudol ar asesiadau priodol ac mae'n rhoi cyngor i awdurdodau cymwys mewn perthynas â safleoedd a ddynodwyd yn Ardaloedd Cadwraeth Arbennig. Rhaid i Awdurdodau Cynllunio Lleol ystyried y cyngor a roddir gan Gyfoeth Naturiol Cymru wrth wneud penderfyniadau cynllunio (ar gyfer datblygiadau unigol a chynlluniau datblygu lleol (CDLI)).

Mae'r mathau o ddatblygiad y mae'r gofyniad hwn yn effeithio arnynt yn cynnwys (ond heb fod yn gyfyngedig i):

- Unedau preswyl newydd - gan gynnwys llety i dwristiaid, safleoedd/lleiniau sipswn a theithwyr, llety i fyfyrwyr, cartrefi gofal ac ati.
- Datblygiadau masnachol - arwynebedd llawr masnachol newydd gan gynnwys estyniadau, newid defnydd o un busnes i'r llall lle mae cynnydd mewn gweithwyr a/neu ddefnydd a fyddai'n effeithio ar ddŵr gwastraff.
- Datblygiad Amaethyddol - ysguboriau ychwanegol, storffeydd slyri ac ati.
- Hysbysiadau Blaenorol o ddatblygiad amaethyddol lle, o ganlyniad i'r datblygiad, mae maint neu grynoadau'r dŵr gwastraff a ollyngir yn cynyddu.
- Treulwyr Anaerobig
- Atyniadau twristiaeth
- Datblygu a ganiateir i eiddo sy'n bodoli eisoes (e.e. estyniadau) sy'n cynyddu maint y dŵr budr sy'n draenio (e.e. am fod rhagor o bobl yn byw yno).

Mae cyngor pellach gan Gyfoeth Naturiol Cymru (02/05/21) yn awgrymu y dylid cynllunio gweithfeydd Trin Carthion Preifat sy'n gollwng dŵr gwastraff domestig i dir a adeiladwyd i'r Safon Brydeinig berthnasol fel bod;

- Y cae draenio wedi'i leoli mwy na 40m o unrhyw nodwedd ddŵr wyneb fel afon, nant, ffos neu ddraen, **a**
- Bod y cae draenio wedi'i leoli mwy na 50m o ffin yr Ardal Cadwraeth Arbennig, **a**
- Bod uchafswm y gyfradd gollwng ddyddiol yn llai na 2 fetr ciwbig
- Hefyd, er mwyn sicrhau nad oes dim effaith gyfunol sylweddol o ran prosiectau, dylai'r gollyngiad i'r ddaear fod o leiaf 200m o unrhyw ollyngiad arall i'r ddaear. Ni ddylai dwysedd y gollyngiadau i'r ddaear hefyd fod yn fwy nag 1 am bob 4 hectar (neu 25 y km²)

Y mater arall a godwyd, ac mae'r Awdurdod Cynllunio Lleol yn aros am eglurhad yw'r rheidrwydd i ddad-slwtsian gweithfeydd trin carthion preifat, mae'n ofynnol yn gyfreithiol i gludwyr gwastraff ollwng y slwtsh yng ngweithfeydd trin carthion Dŵr Cymru, ond nid oes dim gweithfeydd trin carthion preifat o fewn Ceredigion sydd â'r cyfleusterau stripio ffosffad angenrheidiol, ar wahân i Landdewibrefi sydd ond dros dro yn meddu ar gapasiti ar gyfer hyd at 5 uned, felly mae gollwng i weithfeydd trin carthion preifat Dŵr Cymru yn cyfrannu at effeithiau niweidiol ffosffadau yn Ardal Cadwraeth Arbennig afon Teifi.

Y sefyllfa bresennol (25/05/21)

Ar hyn o bryd mae gan yr Awdurdod Cynllunio Lleol 45 o geisiadau na ellir eu penderfynu oherwydd y mater uchod, o'r 45 cais y maent yn cynnwys 47 annedd, a 22 defnydd arall, ac o ganlyniad mae angen gwrthod y ceisiadau, ond ar hyn o

bryd nid oes gan y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Economi ac Adfywio'r pwerau dirprwyedig i wrthod, ac ar ben hynny ni all Aelodau Lleol ofyn bod ceisiadau'n cael eu cyflwyno i'r Pwyllgor Rheoli Datblygu i'w penderfynu, gan nad oes gwybodaeth ddigonol i gefnogi cynnig a byddai penderfyniad i gymeradwyo yn arwain at benderfyniad anghyfreithlon.

	Oes Aseiad Effaith Integredig wedi ei gwblhau? Os nad oes, dywedwch pam	Ddim yn Ofynnol
Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol:	Crynodeb: Hirdymor: Cydwethio: Cynnwys: Atal: Integreiddio:	
Argymhelliad:	Mae Cabinet yn cymeradwyo rhoi Pwerau Dirprwyedig i'r Swyddog Arweiniol Corfforaethol Economi ac Adfywio mewn ymgynghoriad gyda'r Aelod Cabinet E, i benderfynu ceisiadau cynllunio lle mae ffosfadau yn broblem (yn unol â Rheoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau 2017) ac a dderbyniwyd ar ôl 1af Mehefin 2021. Caiff ceisiadau sy'n disgyn i'r categori hwn, ac a ddaeth i law cyn 1 Mehefin 2021 eu dal yn ôl hyd nes y ceir arweiniad clir ar gyfer penderfynu ar geisiadau.	
Rheswm dros y penderfyniad:	Caniatáu i Geisiadau Cynllunio gael eu penderfynu'n effeithlon	
Trosolwg a Chraffu: Fframwaith Polisi:	ddim yn berthnasol	
Blaenoriaethau Corfforaethol:	ddim yn berthnasol	
Goblygiadau Cyllid a Chaffael:	dim	
Goblygiadau Cyfreithiol:		
Goblygiadau staffio:	dim	
Goblygiadau eiddo / asedau:	dim	
Risg(iau):		
Pwerau Statudol:		
Papurau Cefndir:		
Atodiadau:	dim	

Swyddog Arweiniol Russell Hughes Pickering, Swyddog Arweiniol
Corfforaethol: Corfforaethol Economi ac Adfywio

Swyddog Adrodd: Alan Davies, Rheolwr Corfforaethol Gwasanaethau
Cynllunio

Dyddiad: 01/09/21